

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos vidaus reikalų ministerijai
El. p. adrianas.meckovskis@vrm.lt
TAIS

2019-10-~~13~~ Nr. 4R-~~1628~~-(~~6.6~~)
I 2019-10-03 pranešimą

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 19-11512 IR NR. 19-11513 DERINIMO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), susipažinusi su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos derinimui patektu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 17, 33, 34, 48, 53 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 33¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektu Nr. 19-11513 ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 17, 33, 34, 48, 53 straipsnių, 1 ir 2 priedų pakeitimo ir įstatymo papildymo 33¹ straipsniu įstatymo projektu Nr. 19-11512 (toliau – VTĮ projektas), pagal kompetenciją teikia pastabas ir pasiūlymus dėl siūlomų teisinio reguliavimo priemonių ir jų įgyvendinimo pasekmių.

1. VTĮ projekto aiškinamajame rašte pateiktas siūlymas plėsti Valstybės tarnautojų registre (toliau – Registras) kaupiamus duomenis *inter alia* apie teisėjus, motyvuojant tuo, kad jie turi pavaldžių karjeros valstybės tarnautojų.

Pažymėtina, kad su šiuo siūlymu Administracija nesutinka ir šiuo aspektu jau yra išdėsčiusi argumentuotą poziciją Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai 2018 m. lapkričio 16 d. teiktame rašte Nr. 4R-1728-(6.6) „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų derinimo“.

Papildomai akcentuotina tai, kad pagal teismų struktūras teisėjai neturi sau pavaldžių valstybės tarnautojų. Pažymėtina ir tai, kad duomenis apie teisėjus renka ir tvarko Administracija. Taigi neišvengiamai informacija, esanti Registre ir tvarkoma Administracijoje, dubliuotųsi.

Be to, Administracijos nuomone, kyla abejonių dėl duomenų apie teisėjus perdavimo tvarkyti Registre atitikties konstituciniam teisėjo nepriklausomumo principui. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo aktuose (*inter alia* 1995 m. gruodžio 6 d., 1999 m. gruodžio 21 d., 2001 m. liepos 12 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimuose) yra ne kartą konstatavęs: teisminės valdžios visavertiškumas ir nepriklausomumas suponuoja jos savireguliaciją ir savivaldą, apimančią *inter alia* teismų darbo organizavimą, teisėjų profesinio korpuso veiklą; užtikrinant teisėjo ir teismų nepriklausomumą ypač svarbu aiškiai atriboti teismų veiklą nuo vykdomosios valdžios; teismų veikla nėra ir negali būti laikoma valdymo sritimi, priskirta kuriai nors vykdomosios valdžios institucijai; teismų administravimas turi būti organizuojamas taip, kad nebūtų pažeidžiamas tikrasis teisėjų nepriklausomumas.

Administracija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, siūlo teisėjus išbraukti iš numatomų Registro objektų.

2. VTĮ projekto 1 straipsnyje siūloma Valstybės tarnybos įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 7 punktą papildyti nuostata, suteikiančia teisę valstybės tarnautojams būti paskirtiems (išrinktiems)

LIETUVOS
TEISMAI

viešųjų įstaigų kolegialių organų nariais. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos Seime registruotame Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIIIP-3786(2) numatoma išplėsti juridinių asmenų, į kurių kolegialius organus gali būti skiriami (renkami) valstybės tarnautojai, sąrašą, nustatant, kad valstybės tarnautojai turėtų teisę būti paskirti (išrinkti) visų juridinių asmenų, kurių savininkai, akcininkai, dalininkai ar partneriai yra valstybė ar savivaldybė, kolegialių organų nariais. Dėl šios priežasties manytina, kad VTĮ projektas turėtų būti suderintas su projektu Nr. XIIIIP-3786(2), arba siūlomo 17 straipsnio pakeitimo tikslinga atsisakyti.

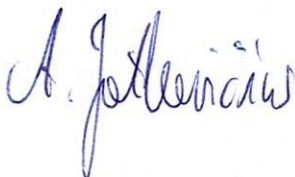
3. VTĮ projekto 3 straipsniu siūloma Valstybės tarnybos įstatymą papildyti 33¹ straipsniu, kuriame būtų nurodytos asmenų, dėl kurių pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, teisės. Viena jų – skusti sprendimus, priimtus baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą.

Pažymėtina, kad **tarnybinio nusižengimo tyrimas baigiamas surašius motyvuotą tarnybinio patikrinimo išvadą**, kurios pagrindu valstybės tarnautoją į pareigas priėmęs asmuo priima atitinkamą sprendimą. Tad siūloma Valstybės tarnybos įstatymo 33¹ straipsnio 7 punkto formuluotė **skusti sprendimus, priimtus baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą**, gali būti suprasta nevienareikšmiškai, t. y. kaip leidžianti skusti ne tik valstybės tarnautoją į pareigas priėmusios asmens sprendimą skirti tarnybinę nuobaudą, bet ir pačią motyvuotą tarnybinio patikrinimo išvadą. Dėl šios priežasties siūloma nuostata yra tobulintina.

Pažymėtina, kad tarnybinio patikrinimo išvada nėra individualus teisės aktas, savaime sukuriantis tikrinamam asmeniui teises ir pareigas. Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2004 m. gruodžio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A11 – 851/2004; 2007 m. gruodžio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A18-1093/2007; 2012 m. sausio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-63-100-12*), tarnybinio patikrinimo išvados surašymas laikytinas atliekamos tarnybinių nuobaudų skyrimo procedūros dalimi. Teismas yra išaiškinęs, kad atsižvelgiant į tai: 1) jog išvada ir joje nurodytos aplinkybės bei pasiūlymai dėl patraukimo (nepatraukimo) tarnybinės atsakomybės skirti tam, kad juos įvertintų turintis teisę skirti tarnybinę nuobaudą vadovas; 2) jog išvadoje nurodyti minėti pasiūlymai nėra privalomi vadovui (išvados adresatui); 3) vadovui patvirtinus išvadą (joje nurodytus faktus ir jų teisinį įvertinimą) tampa atitinkamo sprendimo (įsakymo), t. y. individualaus teisės akto dalimi, konstatuotina, kad tarnybinio patikrinimo išvada negali būti laikoma teisės aktu, tiesiogiai nustatančiu tikrinamam tarnautojui atitinkamas teises ar pareigas. Todėl išvada (joje pateikti faktai bei tikrintojo pasiūlymai) negali būti laikoma Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka skundžiamu teisės aktu.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad motyvuota tarnybinio patikrinimo išvada yra tik vienas iš vientisos (vienos) administracinės procedūros, kurios tikslas yra nustatyti, ar yra pagrindas skirti tarnautojai nuobaudą, metu surašomų tarpinių dokumentų. Konkrečias teises pasekmes gali sukelti tik įstaigos vadovo ar kito įgalioto asmens sprendimas skirti tarnybinę nuobaudą. Tad siekiant išvengti galimų teisinių interpretacijų, VTĮ projekte siūloma Valstybės tarnybos įstatymo 33¹ straipsnio 7 punkto formuluotė – **skusti sprendimus, priimtus baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą**, turėtų būti tikslinama.

Direktoriaus pavaduotojas, atliekantis
direktoriaus funkcijas

Antanas Jatkevičius